

Bestuurlijke rapportage Opvang ex-gedetineerde zedendelinquent

Spijkenisse, december 2010

Van: [REDACTED] districtchef [REDACTED]
Opsteller: [REDACTED] plv. hoofd wijkpolitie

Inleiding

Meer dan 70 procent van de gevangenen (gedetineerden) pleegt binnen 7 jaar na de gevangenisstraf opnieuw een strafbaar feit. Recidivisten veroorzaken veel criminaliteit en overlast. Ook veelplegers, mensen die heel regelmatig een strafbaar feit plegen, veroorzaken veel overlast. Om de veiligheid in de samenleving te vergroten, heeft de overheid diverse maatregelen ontwikkeld om recidivisten en veelplegers aan te pakken. Een goede nazorg voor gevangenen en een persoonlijke aanpak zijn daarbij belangrijk.¹

Een goede terugkeer in de maatschappij van ex-gedetineerden is voor iedereen van belang. Voor ex-gedetineerden om te voorkomen dat zij in hun oude gedrag terugvallen. Voor burgers omdat zij gebaat zijn bij een veilige omgeving, met minder overlast en criminaliteit.²

Het belang van de opvang van ex-gedetineerden is duidelijk. Het toenmalige ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft hiervoor een samenwerkingsmodel tussen de gemeente en justitie ontwikkeld.

Aanleiding

In [REDACTED] 2009 werd het [REDACTED] van de regiopolitie Rotterdam-Rijnmond geconfronteerd met een casus rondom de opvang van een ex-zedendelinquent, die duidelijk maakte dat de diverse maatregelen om recidive te voorkomen niet hebben gewerkt. Deze notitie beschrijft de leermomenten die deze casus opgeleverd heeft. De casus zelf is geanonimiseerd als bijlage toegevoegd.

Ervaringen vanuit casus

Reclasseringstoezicht

De betrokken veroordeelde, die verdacht werd van een zedenmisdrijf, heeft gebruik gemaakt van meerdere beroepsmogelijkheden. [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Tijdige opvang ex-gedetineerde

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

¹ <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/recidive>

² 8 juli 2009 Samenwerkingsmodel Nazorg volwassen (ex-)gedetineerde burgers gemeenten - Justitie

[REDACTED]

Huisvesting

Aangezien de gemeente niet was voorbereid op de vrijlating van de ex-gedetineerde was er niet voorzien in huisvesting. Zijn verblijfplaats was onbekend.

[REDACTED]

[REDACTED]

Financiën

[REDACTED]

Dagbesteding

[REDACTED] In combinatie met zijn leeftijd van [REDACTED] jaar is het niet mogelijk om invloed uit te oefenen op zijn dagbesteding. Oftewel het was formeel niet mogelijk om de hoogte van zijn uitkering te koppelen aan een bepaalde dagbesteding.

Recidive

[REDACTED]

[REDACTED] Daar ging wel een zeer forse inspanning van de politie van district [REDACTED] aan vooraf.

Zedenvolgsysteem

Binnen ons korps hebben we de afspraak met de reclassering dat ex-zedendelinquenten in samenwerking met de politie worden gevolgd. Hiervoor wordt het zedenvolgsysteem gebruikt. In hoger beroep vervielen de bijzondere voorwaarden van voornoemde ex-gedetineerde, waardoor hij niet werd opgenomen in het reclasseringstoezicht.

Inzet Politie Rotterdam – Rijnmond

De aanpak van de politie hield in dat twee wijkteammedewerkers werden aangewezen om een Persoons Gerichte Aanpak (PGA) uit te voeren, met als doel, een relatie op te bouwen en de veroordeelde te laten weten dat hij in de gaten werd gehouden (tegenhouden). Tevens werden de overige politiemedewerkers, in verband met de hoge recidivekans, in de briefing geïnstrueerd om alert te zijn en alle relevante informatie vast te leggen in het bedrijfsprocessensysteem.

Aangezien de veroordeelde geen vaste woon- of verblijfplaats had en ook niet mee wilde werken aan het contact met de politie was dit een intensieve aanpak die uiteindelijk erg veel capaciteit heeft gekost.

Knelpunten

- Een ex-zedendelinquent met hoge recidivekans die iedere vorm van medewerking weigert, waardoor TBS of zorg niet mogelijk is.
- De delinquent viel hierdoor buiten de reguliere politieaanpak (PGA/ TBS- zedenvolg).
- De regie bij de gemeente m.b.t. de opvang van ex-gedetineerden voor de gemeente was nieuw.
- Informatie delen met partners veroorzaakte weerstand i.p.v. medewerking en het nemen van verantwoordelijkheid.
- Een ex-gedetineerde, zonder vaste woon- of verblijfplaats maakt toezicht lastig.
- De regie binnen deze casus kwam veel teveel bij de politie te liggen.
- De boodschap die onbedoeld naar voren kwam is; weigeren en niet medewerken loont.

Aanbevelingen per partner

Openbaar Ministerie/ Rechterlijke Macht/ Reclassering

- [Redacted]

Dienst Justitiële Inrichtingen

- [Redacted]

Rijksdienst van het Wegverkeer

- [Redacted]

Gemeenten

- [Redacted]

Woningcorporaties

- [Redacted]

Uitkeringsinstanties

- [Redacted]

Bijlage; Casusbeschrijving

[Redacted text block]

[Redacted text block]

- [Redacted list item]
- [Redacted list item]
- [Redacted list item]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Binnen het korps hebben we de afspraak dat ex-zedendelinquenten door de reclassering in samenwerking met de politie worden gevolgd. Hiervoor wordt het zedenvolgsysteem gebruikt. In hoger beroep vervielen de bijzonder voorwaarden van voornoemde gedetineerde, waardoor hij niet werd opgenomen in het reclasseringstoezicht en het zedenvolgsysteem. Dit terwijl de aanpak en benadering van de verdachte wel conform deze werkwijze zou moeten plaatsvinden.

Zowel de gedragsanalisten van het NFI als van de politie achtten de recidivekans extreem hoog. De veroordeelde staat niet onder behandeling of bijzondere voorwaarden zoals eerder beschreven. Deskundigen stellen een extreem hoge recidivekans vast, maar vervolgstappen worden gemist.

Hierop heeft de politie een casusoverleg georganiseerd met de betrokken partners, zijnde de twee betrokken gemeenten en het Openbaar Ministerie. De reclassering had in deze casus geen formele rol of verantwoordelijkheid. Wel zijn zij ingegaan op ons verzoek om vanuit hun deskundigheid aan te sluiten en mee te denken. Het doel van het casusoverleg was een sluitende aanpak met als doel het actief voorkomen van recidive en te trachten de ex-gedetineerde in een zorgtraject te krijgen.

De gemeente waar de veroordeelde zich zelfstandig ging vestigen trok zich na dit overleg terug.

De gemeente die verantwoordelijk was voor de opvang van de ex-gedetineerde heeft de de mogelijkheden rondom zijn uitkering onderzocht. [REDACTED]

Tevens ging deze gemeente in overleg met verschillende woningcorporaties om huisvesting voor de veroordeelde te regelen. Na het delen van de casus aarzelden de woningbouwcorporaties om hieraan mee te werken. Uiteindelijk stelden zij de eis dat er een plan van aanpak kwam alvorens zij een woning toe zouden wijzen. De veroordeelde weigerde alle medewerking waardoor een plan van aanpak (waaronder deskundige begeleiding) niet mogelijk was. Opvallend is dat tijdens de vakantieperiode de onderhandelingen omtrent huisvesting stil kwamen te liggen.

De aanpak van de politie hield in dat twee wijkteammedewerkers aangewezen waren om een Persoons Gerichte Aanpak uit te voeren, met als doel om een relatie op te bouwen en de veroordeelde te laten weten dat hij in de gaten werd gehouden (tegenhouden). Tevens werden de overige politiemedewerkers, in verband met de hoge recidivekans, in de briefing geïnstrueerd om alert te zijn en alle relevante informatie vast te leggen in het bedrijfsprocessensysteem.

In [REDACTED] 2009 gebeurde het volgende:

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Half augustus werd door de politie opgeschaald, door de burgemeester van betrokken gemeente in te lichten over

- de gang van zaken (regie bij politie ipv gemeente);
- het uitblijven van een plan van aanpak;
- het feit dat er geen woonruimte is;
- er geen helderheid is over de uitkering van de verdachte;
- en toezicht door politie veel capaciteit kost.

[REDACTED] 2009 gebeurde het volgende:

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

• [REDACTED]
[REDACTED]